

1994-11-12

RAPPORT
TILL

PROJEKT HOTADE ARTER

KOMMUNAL NATURVÅRDSSAMVERKAN PÅ SÖDERTÖRN

INVENTERING AV
SVAMP
1994

i kommunerna: Nynäshamn
 Salem
 Södertälje
 Tyresö

INVENTERARE:

Hans-Göran Toresson
Lundagatan 37, 4 tr
117 27 Stockholm

INVENTERINGENS OMFATTNING:

Under tiden 1994-09-01 - 10-25 (med undantaget 1994-06-23 i Nynäshamns kommun) har 24 områden (några i Nynäshamns kommun inventeringsmässigt uppdelade i delområden) inventerats på svamp. Fältdagarna har kommunvis fördelats enligt följande: Nynäshamn 5, Salem 1, Södertälje 6, Tyresö 1 (en dag i fält innebär inte detsamma som en arbetsdag då det är mycket hemarbete med f. f. a. artbestämning, i praktiken innebärande mikroskoperingsarbete).

BESKRIVNING AV OMRÅDEN:

Alla områden har varit m. e. m. skogliga, alltifrån urskogsliknande barrskogsbiotoper till ädellövskogar, men också parker och lundmiljöer har ingått. Inga områden utan träd, typ ängar, ingår i denna inventering.

METODIK OCH REDOVISNING:

I stort sett varje (undantag angivet) område har genomsökts aktivt och jag har försökt att i första hand täcka upp de intressantaste partierna. Bland de olika grupperna av svamp har jag prioriterat tickorna. Just tickor har de senaste åren mer och mer börjat användas som indikatorer för intressantare miljöer. Redovisningen av tickorna bör ge en helt komplett bild av denna svampgrupp, som ju heller inte har lika kort säsong som marklevande svampar.

Varje område redovisas för sig och i två redovisningar, en för tickor och en för övriga svampgrupper. Alla områden har som gemensam överrubrik Projekt Hotade Arter på Södertörn och följs i högra kanten av gruppangivelse, **SVAMP-** respektive **TICKINVENTERING**.

I raden därunder anges kommun, lokalens nummer, namn, koordinat, det omdöme (värdering) jag givit lokalen samt inventeringsdatum. Omdömet är gjort på en 5-gradig skala där 5 representerar det högsta värdet och 1 det lägsta. En översikt av denna värdering ges också separat.

Rubriken Intressanta fynd innehåller sådana, dock ofta exklusive H- och S-arter (se nedan). Under rubriken Bedömning beskrivs kortfattat området samt ges ibland förslag till åtgärd.

Kompletta artlistor är gjorda för varje område och alltså uppdelade i två redovisningar - en för tickorna och en för övriga svampgrupper. Arterna redovisas i alfabetisk ordning efter sitt latinska namn. Förekommande svenskt namn anges liksom substrat då sådant finns. Hotklassade arter anges med ett H följt av den siffra som anger kategori.

KLASSIFICERING AV SVAMPINVENTERADE OMRÅDEN 1994 I PROJEKT HOTADE ARTER PÅ SÖDERTÖRN.

Klassificeringen är gjord efter en 5-gradig skala där siffran 5 representerar det högsta värdet och siffran 1 det lägsta. Bedömningen är gjord utifrån ett regionalt perspektiv.

NYNÄSHAMNS KOMMUN

5: -

4: 9c, 9h (delområde), 58a, 64 (delområde)

3: 45d (delområde), 58b, 64 (delområde)

2: 45b (delområde), 45d (delområde)

1: -

SALEMS KOMMUN

En lokal - Lindängen: 3

SÖDERTÄLJE KOMMUN

5: 2, 3, 5

4: 1, 13, 14, 15, 17

3: 4, 8, 11, 12, 16

2:

1:

TYRESÖ KOMMUN

5: -

4: 48a, 57

3: -

2: 9, 48b, 48c

1: -

Referenslista:

- Breitenbach, J. & F. Kränzlin**, 1986: Pilze der Schweiz. Band 2. Nichtblätterpilze. Mycologia, Luzern. 416 sid.
- Brandrud, T. E., H. Lindström, H. Marklund, J. Melot & S. Muskos**, 1989, 1992: Cortinarius Flora Photographica, del 1, 2 & 3. Cortinarius HB. Matfors.
- Databanken för hotade arter**, 1991: Hotade växter i Sverige 1990. - Lund.
- David, A.**, 1992: Etude monographique du genre *Skeletocutis* (Polyporaceae). - Naturaliste canadien 109: 235-272.
- Eriksson, J. & L. Ryvarde**n, 1973, 1975, 1976: The Corticiaceae of North Europe. Vol 2, 3 & 4. - Fungiflora. Oslo.
- Eriksson, J., K. Hjortstam & L. Ryvarde**n, 1978, 1981, 1984: The Corticiaceae of North Europe. Vol 5, 6 & 7. - Fungiflora. Oslo.
- Floravårdskommittén för svampar**, 1990: Kommenterad lista över hotade svampar i Sverige. Windahlia 19. -Fungiflora. Oslo.
- Hansen, L. & H. Knudsen**, 1992: Nordic Macromycetes, Vol 2. -Nordsvamp. Copenhagen
- Hjortstam, K., K-H. Larsson & L. Ryvarde**n, 1987, 1988: The Corticiaceae of North Europe. Vol.1 & 8. - Fungiflora. Oslo.
- Jacobsson, S. & L. & A. Stridvall**, 1989: Släktet *Inocybe* i Sverige. Jordstjärnan 10(2).
- Lundqvist, N. & O. Persson**, 1986: Svenska svampnamn. -Lund.
- Niemelä, T.**, 1985: Mycoflora of Poste-de-la-Baleine, Northern Québec: Polypores and the Hymenochaetales. Naturaliste can. 112: 445-472.
- Ryman, S. & I. Holmåsen**, 1984: Svampar, en fälthandbok. - Interpublishing. Stockholm.
- Ryvarde**n, L., 1976: The Polyporaceae of North Europe. Vol. 1 & 2. - Fungiflora. Oslo.
- Ryvarde**n, L. & R. L. Gilbertson, 1993: European Polypores. Vol. 1 & 2. - Fungiflora. Oslo.
- Skogsstyrelsen**, 1994: Signalarter i projekt Nyckelbiotoper (stencilutgåva).
- Stangl, J.**, 1989: Die Gattung *Inocybe* in Bayern. Hoppea, Bd 46. -Regensburg.
- Toresson, H.-G.**, 1994: Sällsynta vedsvampar i stockholmsområdet. Svensk Botanisk Tidskrift 88: 213-220

Intressanta fynd: *Laxitextum bicolor* är en ovanlig, hattbildande lövvedsväxande skinnsvamp. *Sistotrema raduloides* är också ett skinn, gräddfärgat med 2-4 mm långa taggar. Är ovanlig, växer på död barr- och lövved.

Bedömning: Typisk impedimentmark och utan lågakontinuitet. Ej så intressant.

<u>Artnamn</u>	<u>Svenskt namn</u>	<u>Substrat</u>	<u>Kategori</u>
Agaricus langei	Blodchampinjon		-
Amanita fulva	Brun kamskivling		-
Amanita muscaria	Röd flugsvamp		-
Amanita rubescens	Rodnande flugsvamp		-
Amanita vaginata	Grå kamskivling		-
Boletus edulis	Stensopp		-
Calocera viscosa	Gullhorn		-
Chroogomphus rutilus	Rabarbersvamp		-
Clitocybe clavipes	Klubbrattskivling		-
Clitocybe gibba	Sommartrattskivling		-
Collybia butyracea	Mörk nagelskivling		-
Collybia putilla	Kanelnagelskivling		-
Cortinarius armillatus	Rödbandad spindling		-
Cortinarius brunneus	Umbraspindling		-
Cortinarius camphoratus	Stinkspindling		-
Cortinarius hinnuleus	Glesskivig spindling		-
Cortinarius lucorum	Aspspindling		-
Cortinarius raphanoides	Rättikspindling		-
Cortinarius trivialis	Trappspindling		-
Entoloma cetratum	Skogsrödhätting		-
Entoloma lividoalbum	-		-
Eutypa sparsa	Aspnästing	asp	-
Gloeocystidiellum ochraceum	-	gran	-
Gomphidius glutinosus	Citronslemskivling		-
Hygrophorus erubescens	Beskvaxing		-
Hygrophorus melizeus	Björkvaxing		-
Hyphoderma radula	Piggplätt	rönn	-
Lactarius deterrimus	Granblodriska		-
Lactarius rufus	Pepparriska		-
Lactarius torminosus	Skäggriska		-
Lactarius trivialis	Skogsriska		-
Laxitextum bicolor	Tvåfärgsskinn	björk	-
Lycogala epidendron	Vargmjök	tall	-
Lycoperdon perlatum	Vårtig röksvamp		-
Lycoperdon perlatum	Vårtig röksvamp	ved	-
Mycena epipterygia	Flåhätta		-
Mycena flavoalba	Gulvit hätta		-
Mycena galopus	Mjölkhätta		-
Mycena sanguinolenta	Mörkeggad blodhätta		-
Mycena zephrus	Fläckhätta		-
Paxillus involutus	Pluggskivling		-
Pholiota tuberculosa	Finflockig tofsskivling	björk	-
Phragmotrichum chailletii	Kotteskorv	kotte, gran	-
Psathyrella spadicea	Tuvspröding	asp	-
Rozites caperatus	Rynkad tofsskivling		-
Russula atrorubens	-		-
Russula delica	Trattkremla		-
Russula fragilis	Skörkremla		-
Russula queletii	Krusbärskremla		S
Russula vesca	Kantkremla		-

Projekt Hotade Arter på Södertörn

Tyresö kommun - lokal nr. 9: KLÖVBERGET 101 3j 3a

TICKINVENTERING

Omdöme: 2

1994-09-16

Intressanta fynd: -.

<u>Artnamn</u>	<u>Svenskt namn</u>	<u>Substrat</u>	<u>Antal</u>	<u>Kat. gor</u>
Albatrellus confluens	Brödticka		1	-
Fomes fomentarius	Fnösticka	björk	2	-
Fomitopsis pinicola	Klibbticka	gran	2	-
Oligoporus fragilis	Blödticka	tall	1	-

Intressanta fynd: *Cortinarius fulmineus* är en något orangevärgad spindling inom undersläktet *Phlegmacium*, växer vid hassel och är ovanlig. *Inocybe pusio* är en av de få lättigenkännliga trådingarna med sin blå fot och kräver något rikare mark. Är ovanlig.

Bedömning: Denna trevliga lokal skulle säkerligen ha en rikare marksvampsflora om hela parkområdet gräsklippes kontinuerligt.

<u>Artnamn</u>	<u>Svenskt namn</u>	<u>Substrat</u>	<u>Kategori</u>
Amanita ceciliae	Jättekamskivling		H3
Amanita excelsa	Hög flugsvamp		-
Chondrostereum purpureum	Purpurskinn	Salix	-
Clitopilus prunulus	Mjölskivling		-
Coprinus atramentarius	Grå bläcksvamp		-
Coprinus comatus	Fjällig bläcksvamp		-
Coprinus disseminatus	Stubbläcksvamp	lind	-
Cortinarius fulmineus	Gul lökspindling		-
Entoloma sericeum	Silkesrödhätting		-
Entoloma sinuatum	Bolmörtsskivling		S
Exidia cartilaginea	Broskrös	lövved	-
Hygrophorus chrysodon	Gulpricksvaxing		H4
Inocybe geophylla	Sidentråding		-
Inocybe lilacina	Violett sidentråding		-
Inocybe pusio	-		-
Inocybe rimosa	Topptråding		-
Laccaria laccata	Laxskivling		-
Lactarius fulvissimus	Råvriska		-
Lactarius hortensis	Hasselriska		-
Lactarius mitissimus	Brandriska		-
Mycena meliigena	Barkhätta	Salix	-
Paxillus involutus	Pluggskivling		-
Pholiota alnicola	Gul flamskivling	hassel	-
Pholiota mutabilis	Föränderlig tofsskivling	Salix	-
Pleurotus dryinus	Ringmussling	apel, Salix	-
Psathyrella spadicea	Tuvspröding	lind	-
Russula delica	Trattkremla		-
Russula foetens	Stinkkremla		-
Russula mairei	Bokkremla		-
Russula pseudointegra	Röd ekkremla		-
Russula violacea	-		-
Russula xerampelina	Sillkremla		-
Stereum rugosum	Styvsinn	hassel	-

Projekt Hotade Arter på Södertörn

Tyresö kommun - lokal nr. 48a: TYRESÖ SLOTTSPARK 10l 4i 0c

TICKINVENTERING

Omdöme: 4

1994-09-16

Intressanta fynd: *Gloeoporus dichrous* tillhör ett släkte med två arter (blodtickan är den andra) som genom sina grunda porer är närstående de meruloida skinnsvamparna.

<u>Artnamn</u>	<u>Svenskt namn</u>	<u>Substrat</u>	<u>Antal</u>	<u>Kat- gor</u>
Gloeoporus dichrous	Tvåfärgsticka	Salix	1	-
Laetiporus sulphureus	Svavelticka	ek	1	-
Phellinus igniarius	Eldticka	Salix	5	-
Phellinus robustus	Ekticka	ek	1	-

Intressanta fynd: -

Bedömning: En ganska ointressant lokal med få arter.

<u>Artnamn</u>	<u>Svenskt namn</u>	<u>Substrat</u>	<u>Kategori</u>
Amanita citrina	Vitgul flugsvamp		-
Armillaria mellea	Honungsskivling	gran	-
Calocera comea	Gullpigg	hassel	-
Clavulina cinerea	Grå fingersvamp		-
Cortinarius glaucopus	Strimmig lökspindling		S
Entoloma lividocyanulum	-		H4
Entoloma rhodopolium	Tvålrödling		-
Hygrophoropsis aurantiaca	Narrkantarell		-
Hymenochaete tabacina	Kantöra	hassel	-
Hypholoma capnoides	Rökslöjskivling	ek	-
Inocybe geophylla	Sidentråding		-
Laccaria amethystina	Ametistskivling		-
Lactarius glyciosmus	Kokosriska		-
Lactarius hortensis	Hasselriska		-
Lactarius lilacinus	Stor alriska		-
Lactarius mitissimus	Brandriska		-
Lactarius quietus	Ekriska		-
Lactarius torminosus	Skäggriska		-
Marasmius androsaceus	Tagelbrosking		-
Mycena flavoalba	Gulvit hätta		-
Mycena galericulata	Rynkhätta	al	-
Mycena inclinata	Tuvhätta	ek	-
Mycena sanguinolenta	Mörkeggad blodhätta		-
Naucoria escharioides	Blek alskråling		-
Phaeomarasmius erinaceus	Tofsskråling	lövved	-
Pholiota squarrosa	Fjällig tofsskivling	lövved	-
Pluteus atricapillus	Skölding	ek, hassel	-
Russula cyanoxantha	Brokkremla		-
Russula delica	Trattkremla		-
Russula foetens	Stinkkremla		-
Stereum rugosum	Styvsinn	hassel	-
Trechispora mollusca	-	al	-

Intressanta fynd: *Antrodiella semisupina* är en trimitisk lövvedsart (sällsynt på barrved), liten, resupinat/hattbildande och är så seg att man ej kan bita igenom den.

<u>Artnamn</u>	<u>Svenskt namn</u>	<u>Substrat</u>	<u>Antal</u>	<u>Kat. gor</u>
Antrodiella semisupina	Glasticka	hassel	1	-
Daedalea quercina	Korkmussling	ek	2	-
Fomitopsis pinicola	Klibbticka	gran	1	-
Ganoderma applanatum	Platticka	ek	1	-
Inonotus radiatus	Alticka	al:2, hassel:1	3	-
Laetiporus sulphureus	Svavelticka	ek	2	-
Phellinus robustus	Ekticka	ek	2	-

Intressanta fynd: -Bedömning: En ganska ointressant lokal med få arter.

<u>Artnamn</u>	<u>Svenskt namn</u>	<u>Substrat</u>	<u>Kategori</u>
Agrocybe erobia	Mörk åkerskivling		-
Armillaria mellea	Honungsskivling		-
Calocera furcata	Dvärggullhorn	tall	-
Chondrostereum purpureum	Purpurskinn	al	-
Chroogomphus rutilus	Rabarbersvamp		-
Clitopilus prunulus	Mjölkskivling		-
Collybia cirrhata	Liten nagelskivling		-
Collybia peronata	Brännagelskivling		-
Cortinarius trivialis	Trappspindling		-
Entoloma atrocoeruleum	-		H4
Hebeloma crustuliniforme	Tårfränskivling		-
Inocybe geophylla	Sidentråding		-
Laccaria laccata	Laxskivling		-
Leccinum rufum	Aspsopp		-
Marasmius scorodoni	Lökbrosking		-
Mycena galericulata	Rynkhätta		-
Mycena leptocephala	-		-
Mycena zephirus	Fläckhätta		-
Panaeolus foeniculii	Slätterbroking		-
Paxillus rubicundulus	Alpluggskivling		-
Pholiota squarrosa	Fjällig tofsskivling	gran	-
Psathyrella candolleana	Vit spröding	al	-
Rickenella fibula	Vaxnavling		-
Russula depallens	Bleknande björkkremla		-
Russula lepida	Fagerkremla		-
Russula polychroma	Mandelkremla		-
Russula sanguinea	Blodkremla		-
Russula xerampelina	Sillkremla		-
Stereum hirsutum	Raggskinn	al	-
Suillus granulatus	Grynsopp		-
Suillus grevillei	Lärksopp		-
Suillus luteus	Smörsopp		-
Tephrocybe tylicolor	Parasitgråskivling		-
Tricholoma imbricatum	Fjällmusseron		-
Tubaria conspersa	Blek toffelskråling		-
Xerula radicata	Rotnagelskivling		-

Projekt Hotade Arter på Södertörn

Tyresö kommun - lokal nr. 48c: FISKARHOLMEN 10l 4i 0d

TICKINVENTERING

Omdöme: 2 1994-09-16

Intressanta fynd: *Phellinus pomaceus* tillhör eldtickekomplexet, är halv-hattbildande och växer nästan enbart på träd i familjen *Prunus*.

<u>Artnamn</u>	<u>Svenskt namn</u>	<u>Substrat</u>	<u>Antal</u>	<u>Kategori</u>
Ganoderma applanatum	Platticka	al	6	-
Inonotus radiatus	Åtticka	al	1	-
Phellinus pomaceus	Plommonticka	plommon	2	-

Intressanta fynd: *Eichleriella deglubens* är en resupinat gelésvamp med glesa taggar, går på ädlare död lövved i rikare lokaler. *Hygrophorus quercetorum*, *Lactarius acerrimus*, *Russula grisea* och *R. rosea* är samtligare arter som kräver rikare miljö.

Bedömning: En mycket trevlig lokal där man säkerligen kommer att hitta ytterligare många intressanta arter. Bör få bevaras.

<u>Artnamn</u>	<u>Svenskt namn</u>	<u>Substrat</u>	<u>Kategori</u>
Leccinum scabrum	Strävsopp		-
Lycoperdon pyriforme	Gyttrad röksvamp	gran	-
Marasmiellus ramealis	Grenbrosking		-
Mycena epipterygia	Flåhätta		-
Mycena flavoalba	Gulvit hätta		-
Mycena galericulata	Rynkhätta	hassel	-
Mycena inclinata	Tuvhätta	ek, hassel	-
Mycena leptcephala	-		-
Mycena vitilis	Glanshätta		-
Mycena zephirus	Fläckhätta		-
Naucoria escharioides	Blek alskråling		-
Otidea onotica	Stort haröra		-
Panellus stypticus	Epålettsvamp	ek	-
Panus conchatus	Broskmussling	björk	-
Paxillus rubicundulus	Alpluggskivling		-
Pholiota gummosa	Gröngul flamskivling		-
Psathyrella spadicea	Tuvspröding		-
Rickenella fibula	Vaxnavling		-
Russula adusta	Svedkremia		-
Russula aeruginea	Grönkremia		-
Russula cremeoavellanea	-		-
Russula delica	Trattkremia		-
Russula depallens	Bleknande björkkremia		-
Russula farinipes	Mjölfotskremia		-
Russula foetens	Stinkkremia		-
Russula font-queri	-		-
Russula grisea	Gulskivig brokkremia		-
Russula heterophylla	Gaffelkremia		-
Russula lepida	Fagerkremia		-
Russula medullata	-		-
Russula nitida	Åderkremia		-
Russula polychroma	Mandelkremia		-
Russula queletii	Krusbärskremia		S
Russula rosea	-		-
Russula sanguinea	Blodkremia		-
Russula undulata	Purpurkremia		-
Russula velenovskyi	-		-
Russula vesca	Kantkremia		-
Russula xerampelina	Sillkremia		-
Steccherinum fimbriatum	Franstagging	björk	-
Stereum rugosum	Styvskinn	hassel	-
Stereum sanguinolentum	Blödskinn	gran	-
Tricholoma fulvum	Fläckmusseron		-
Tricholoma lascivum	Ekmusseron		-
Tricholoma sulphureum	Svavelmusseron		-
Tricholoma terreum	Jordmusseron		-
Tricholomopsis rutilans	Prickmusseron	gran	-
Xerocomus chrysenteron	Rutsopp		-

Projekt Hotade Arter på Södertörn

Tyresö kommun - lokal nr. 57: DYVIKS LÖVÄNGAR 10| 3j 1d

SUAMPINDENTERING

Omdöme: 4

1994-09-16

Intressanta fynd: *Eichleriella deglubens* är en resupinat gelésvamp med glesa taggar, går på ädlare död lövved i rikare lokaler. *Hygrophorus quercetorum*, *Lactarius acerrimus*, *Russula grisea* och *R. rosea* är samtligare arter som kräver rikare miljö.

Bedömning: En mycket trevlig lokal där man säkerligen kommer att hitta ytterligare många intressanta arter. Bör få bevaras.

Artnamn

Xeromphalina fellea

Svenskt namn

-

Substrat

Kategori

-

Projekt Hotade Arter på Södertörn

Tyresö kommun - lokal nr. 57: DYVIKS LÖVÄNGAR 10l 3j 1d

TICKINVENTERING

Omdöme: 4

1994-09-16

Intressanta fynd: Där ask växer hittas också nästan alltid *Skeletocutis nivea*.

<u>Artnamn</u>	<u>Svenskt namn</u>	<u>Substrat</u>	<u>Antal</u>	<u>Kategori</u>
Antrodia serialis	Knölticka	gran	1	-
Bjerkandera adusta	Svedticka	al:1, björk:1	2	-
Daedalea quercina	Korkmussling	ek	1	-
Heterobasidion annosum	Rotticka	gran	1	-
Inonotus obliquus	Sprängticka	björk	1	-
Inonotus radiatus	Alticka	al:4, hassel:1	5	-
Phellinus pini	Tallticka	tall	1	S
Polyporus melanopus	Tratticka		1	-
Skeletocutis nivea	Fläckticka	ask	1	H4
Trametes ochracea	Zonticka	björk	1	-
Trametes versicolor	Sidenticka	lövved	1	-